

Druhdže wo nas

Časopis Českeho sokolskeho zwjazka SOKOL wozjewi w swojim wudaču číslo 12/2004 tekst a foto wo přebywanju delegacije Serbskeho Sokoła 26. oktobra w Praze. Awtorka je M. Josefíková, redaktorka SOKOLA. Pod nadpisom „Serbski Sokol na Strahově“ tam čítamy: „Tyršowy dom w Praze wopytachu 26. oktobra zastupnicy lužiskoserbskeho Sokoła. Starosta Achim Kowar, nowinski řečník a redaktor Mikławš Krawc a pokladnik Pawoł Hejduška přińdžechu w přewodnistwje studenta slawistiki/sorabistiki a zastupnika českeje Towaršnosće přecelow Lužicy Radeka Mikule. Lužiskoserbscy bratřa jednachu z předsydu zlětoweje režijnje komisije Bohumírom Roubalom wo móžnosći wobdželenja jich Sokołow na XIV. wšosokolskim zléce.“

Towaršnosć přecelow Lužicy zarjadowa nawječor z wukrajnymi hosćimi bjesadu w twarjenju filozofiskeje fakulty Karloweje uniwersity pod heslom „Sokol na Strahovje?“ (Přispomnje: Strahov je měšćanski džěl českeje stolicy, hdžež je wulki sokolski stadion – M.K.).

M. Krawc

Ze sokolskeho swěta

SOKOLSKÁ ŽUPA ŠVÝCARSKÁ

Verband der schweizer SOKOL-Vereine

Wo šwicarskej sokolskej župje

W čísle 5 lětnika 2004 pisachmy w přinošku „Sokolske jednoty na cyłym swěće“ mjez druhim, zo džětaja w Šwicarskej jednoty w Baselu, Badenje a St. Gallenje. To wšak njesu hišće wšě w kraju wobstejace jednoty. Lěta 1976 zjednočichu so šwicarske jednoty do samostatnje župy z českim pomjenowanjom SOKOLSKÁ ŽUPA ŠVÝCARSKÁ (němsce Verband der schweizer SOKOL-Vereine). Su to tele jednoty: Aarau, Baden, Basel, Bern, Luzern, Solothurn, St. Gallen, Winterthur a Zürich. Wjace zhoniće w interneće pod www.sokol.ch.

Mikra

Smjeć ☺ so směš ...

SPORT V SOKOLE

V rytmu rock'n rolla, kresba B. Roubala

Kresba Jaroslav Dostál

„W rytmsu rock'n rolla“ – rysowanka B. Roubala w časopisu SOKOL č. 2/2004 (nalěwo) – „Hdyž budu zwučować, budu šwižna ... Hdyž budu zwučować, budu šwižna ...“ – rysowanka J. Dostála w časopisu SOKOL č. 2/2004

Štó zličí zmylki?

Słowaski časopis Korene wozjewi w lětušim 2. čísle pódlanski dopis z Budyšina. Kelko zmylkow namakače?

Na proze do nowego lěta žekujom se Wam za spómožne zhromadne džělo. Wam a Wasim přiwuznym přeju tež w mjenje Zwjazkoweho předsydstwa Domowiny žohnowane, swjate dny a zbožowne nowe leto.

Jan Nuk, předseda organizacije Lužických Srbow „Domovina“, Budyšin, Německo

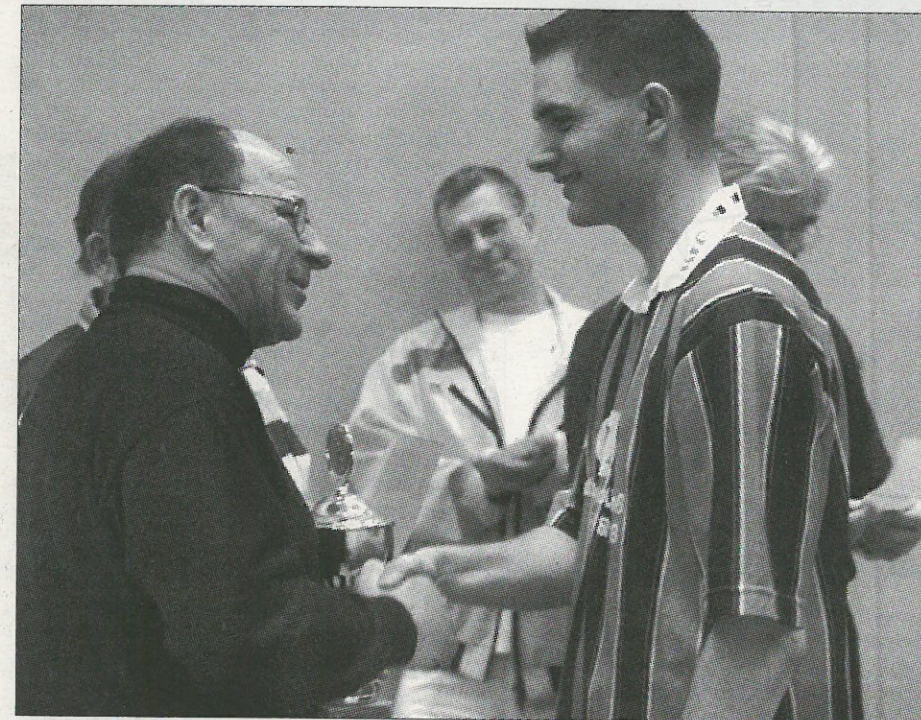
Achim Brankačk starosta Sokoła?

W čísle 1/2005 Praskeho časopisa Česko-lužický věstník namakamy nimo předstajenja dweju čislow Sokolskich Listow (3/2004 a 4/2004) z pjera Jiříja Mudreho tež rozprawu z podpisom „rč“ (skrótšenka Radeka Čermáka) wo přebywanju delegacije Serbskeho Sokoła loni 26. winowca w Praze. Pisa so, zo „běchu to starosta Achim Brankačk, pokladnik Pawoł Hejduška a redaktor Sokolskich Listow Mikławš Krawc“. Mjenowanje bu wězo wopačný Achim – starosta Sokoła je dale Achim Kowar.

V úterý 26. října se konala beseda Společnosti přátel Lužice s lužickosrbšćinami Sokoli. Byli to starosta Achim Brankačk, pokladnik Pawoł Hejduška a redaktor Sokolských listů Mikławš Krawc. Na diskusii přišli mj. zástupci českých Sokolů. Lužičtí Srbové se zúčastnili slětu w roce 2006. (Podrobnosti deponovány a vedoucího debaty Radka Mikuly.)

SOKOLSKÉ LISTY

Pokal Domowiny zaso do Choćebuza

Předsyda Domowiny gratuluje Choćebužanej Torstenej Gasanej k dobyću pokala.

Lětuši volleybalowy turněr Serbskeho Sokoła wo pokal Domowiny 26. februara, bě absolutny wjeršk ludoweho sporta. Wjac hač 250 sportowcow z Hornjeje a Delnjeje Lužicy bě so swědomiče na wubědžowanje w Radworskej „Slawiji“ přihotowało. To wobkručichu tež zamołwici Němskeho čerwjeneho křiža, kotřiž njetřebachu ani jeničke zranjenje zwěsćić.

Tajke wulke zarjadowanje dyrbi so derje přihotować. To wšo „team“ wokoło starosty Achima Kowarja derje zmištrowa. A tola su tež po mjeztym hižo 23. turněru namjety a pokiwy k polěpšenju. Tak je rěč wo tym, zo dyrbja so tajki modus namakač, po kotrymž njetřebaja někotre mustwa čětro dołho na přenju hru čakač, potom pak zaso dvě zetkani zasobu nastupić. Za prawe mamy zjawne wulosowanje bjez sadženja jednotlivych zastupnistwow.

Wysoki niwow wupokazachu předešm kónčne hry mjez studentami Sokoła Choćebuz, loňšim dobyčejom, Budyskim a Serbskim domom a Radworskej młodzinu.

Džak słuša zamołwitym za volleyball z Radworja wokoło Thea Bej-

maka, Radworskej gmejnje, domownikej Geratej Wjeseli a wšěm dalšim, kotřiž k poradžanju turněra přinošowachu.

Wjeselmy so hižo nětko na přichodne zetkanje wulkeje swójby serbskich volleyballistow sobotu po zymskich prózdnicach lěta 2006!

Józef Šwon

Měrko Šmit wobdžěla so hižo wot druhého turněra w lěće 1984 kóždolětnje na zetkanju serbskich volleyballistow. Tónkróć wón tež jako sudnik wupomha.

Foće: SN/M. Bulank

Kónčne zaměstnjenje

1. Sokol Choćebuz – studenca
2. Mustwo Budyski Serbski dom
3. Młodžina Radwor
4. Serbska młodžina Budyšin
5. Eksdwanatki 04
6. Mustwo NSLDž
7. Serbska šula Budyšin
8. Serbski gymnazij Budyšin – wučerjo
9. Mustwo Rapaki
10. Sokol Budyšin
11. Lipa Měrkow
12. Radijo Satkula
13. Mustwo 18, 20, přeč Worklecy
14. Šula Čišinskeho Pančicy-Kukow
15. Viktoria Worklecy
16. Njeznači Smječkecy
17. Młodžinski klub Hórki
18. Serbska šula „M. Hórnik“ Worklecy
19. Mustwo „Přeceljo“ Smječkecy
20. Mustwo 12/96
21. Delnjoserbski gymnazij Choćebuz
22. Ataktarjo 12/94
23. Serbska šula „Jurij Chěžka“ Chrósćicy
24. Serbski Hajko Pančicy-Kukow
25. SJ Chrósćicy
26. Chór Meja Radwor
27. Mustwo Pawk

Sokolske Listy, wokolnik Serbskeho Sokoła

Adresa redakcije: Serbski dom, Póstowe naměsto 2, 02625 Bautzen/Budyšin
Internet Sokoła: www.sokol.sorben.com Zamołwity redaktor: Mikławš Krawc

Gerat Libš 70 lět

24. nalětника swjeći w Pančicach Gerat Libš swoje 70. narodniny. Znaty je jubilar w Serbach jako basnik wosebje za mlodych (zberki kaž „Z polnej karu“, „Čepjela a Prynka“, „Swinjemišter Dunc“ abo „To swět koči čini woči“ wo tym swědča) a jako wulki přečel sporta. Za sport je so hižo za čas přebywanja na serbskim gymnaziju w Českej Lípje a we Warnočicach zajimował, chodžo na kopańcu mustwa „Hraničari“ a honjo sam za bulom. Aktiwnje hraješe kopańcu potom na SWŠ w Budyšinje a w ródnych Njebjelčicach. Wjacore razy bu w serbskej studentskej wubrance zasadzeny. Wo sportowanju w Njebjelčicach wjedžeše jako zapisowar dokładnu chroniku. Za swoju sportowu jednotku nastupi mjez 1957 a 1960 sto a tři razy a docpě 19 wrotow. Poskónčenju aktiwneho hrača skutkowaše wjacore lěta jako nazwučowar. Za přichod přejemy Geratej zbožo, strowotu a derjeměće a strowimy jeho z postrowom „Sportej a narodej – zdar!“

Mikławš Krawc

Muž w čornym

Gerat Libš

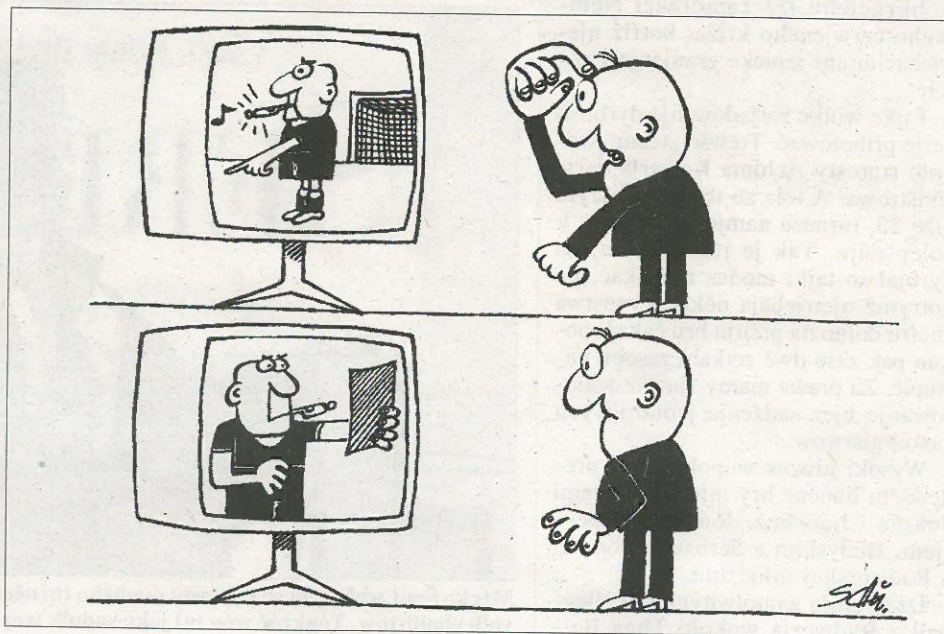
Hdyž sy koparski sudnik, sy za wšěch přeco „ty“, potajkim přečel. Tak će tykaja najmlódši, kotrymž hišće wózhor z nosa hlada, a tykaja će najstarši, kotřiž ze swójim kijom wječluja a či po chribjeće pojedźa, hdyž dyrbi to być. Potajkim jako tajki tež ženje prawje nimaš, njemóžeš tež prawje měć, dokelž maš želej před wočomaj a žane nawoči.

Wosrjedz hry wołaja sudnika často na telefon, zo by sej trochu wotpočnył. Potom pak na druhej stronje štryka wisa Law-Dan: „Sudniko, hdyž ty kmanje hwizdać njebudžeš, dočakajno, w přestawce ...!“ – „Počas, ty jejo! Cisń swój zeger přeč!“ Přihladowarjo maja wšitcy dobre časniki. Do kabiny k přestawce dže sudnik přez spalěr. Słyši, zo je moska, tófl, wopica, plinc, wulka slowka, čert, suwar, slěpc, potan. Něchtó jemu z pacu po čole zjědže: „Ty maš ptačka, sudniko!“ Muž z čerwjnym wobwjazkom dowjedže sudnika do předrasčernje. Sudnik sydnyje so na ławku a so praša: „Što nož sym jenož skučił?“

Trochu změrowani so přihladowarjo na druhi počas hotuja. Njejsu słyšeć rěče. Widžeć su woči. Wšitcy wudžeraja na sudnika, kaž zo bychy jeho zežrać chcyli. Nadobo leža domjacy z 0:1 zady. To je hórje hač zlé. „To tla njedawa, to tla dawac njemóže ...!“ „skiwli jedyn z rjadow. „Džiče tola bóle nutř, kopajće, čerta ... heej, obsaaajc, hwizdaj skoro, ty měše ...!“ hraj tla, zatrašne, wumasli

so ...! ruka, menšenskinder, njewidžiš to, bleša ...! fuuuj, runkso, bjer so na kedžbu, ty ...! dopředka, lows, třelejće ...! ach, menš, Pjetaška ...! Pumpl, daj jim ...! ow je! – Bums! To tola njedawa, to njedawa, njedawa ...!“ Skiwlak je tak při wěcy, zo do susoda kopnje. To jemu chwilu šiju zadžerje. Potom pak zaso: „Hej, měca, nimaš ty žanu žoltu kartu, heej ...!“

Wšitke „rjane“ komplimenty sudnik a hrajerjo

njestyša – sudnik nic, dokelž ma wuchajcy na wuchach, a hrajerjo nic, dokelž jim bul a kopački wokolo wuchow lětaja. A potom tež nimaja chwile na přihladowarjo stuchać. Sudnik ma z hwizkom činić a hrajerjo ze swojej kožanej kulu.

Koparjo a sudnik su poprawom kumple, jenož či nic, kotřiž maja žoltu a čerwjenu barbu rady. Či su potom wot přenjeje hač do poslednjeje mješiny kaž njemdri za tym a spytaja nohi stajec, za bulom masnyć, za cholowy torhać, zelić, čas brojić a so zadžerać, druhemu wokolo nosa mórać, z rícu kuntwory tójic – žolta! wot zady do nohow kopać, znowa z ruku hrać, so z někim mlócić, pěšk druhemu mjezwoči mjetać, sudnikkej wumjetować, zo je mazany, a na njeho jazyk wusuwać – čerwjena! Maš tež tajkich zažraných, kiž w přestawce praja: „Sudniko, kedžbuj, ja chcu jutře zaso na džělo hić ...!“ a potom při hrě swojeho přečivnika njepřelutuja a jemu sami zasakle do nohow du.

Powšitkownje so sudnik mało z hrajerjemi rozmołwja, znajmjeńša wjele mjenje, hač činja to přihladowarjo ze sudnikom a hrajerjemi. To je do spočatka hry, hdyž so sudnik kapitanomaj předstaji, a potom po hrě, hdyž so kapitanaj sudnikkej za jeho džělo džakujetaj.

Hdyž je wšo nimo, ma tež sudnik zaso chwile a popowěda sej ze swojimaj pomocnikomaj: „Je cyle rjenje čópto bylo džensa ... Wodajtaj, tu ruku njejsym widžal a tež tu jednu nimohru nic! A potom tón publikum, što? Ale to budže přichodnu njedželu zawěšće hinak ...!“

Před 25 lětami w Kijewje

W olympiskim léće 1980 přebywaše skupina Budyškich serbskich sportowcow w Kijewje a Moskwe. Tydžensku jězbu w měrcu z Čahom přečelstwa bě sekretariat Domowiny namjetował a schwalił – předewšěm Beno Pjetaš bě so w Berlinje wo městna mjez delegaciju z cyleje NDR starał. K wuznamjenjenym słušachu člonoj tehdyšeho sportoweho zjednoćenstwa Rotacija Budyšin Jurij Dyrlich, Pawoł Hejduška, Gerat Hrjehor, Józef Kilank, Mikławš Krawc a dr. Jan Kubica – Pétr Šolta wšak njemóže jězbu nastupić. W ukrainskej stolicy wobhladaču sej Budyšeno tež slawny podzemski klóster. Na wobrazu widžimy před zachodom stejo Pawoła Hejdušku, dr. Jana Kubicu, Józefa Kilanka, Gerata Hrjehorja, Mikławša Krawca a Jurja Dyrlicha (wotlěwa). W Moskwe bydlaču hosćo we wulkim hotelu Kosmos, w kotrymž bě za čas olympiskich hrow sředžišćo nowinarjow. We hłownym měsće tehdyšeho Sowjetskeho zwjazka slušaje k programej tež wobhladanje wjacorych olympiskich wuběžowanišćow. M. Krawc

Foto: P. Hejduška

80 lět Tyršowy dom w Praze

W nim je sydło Českeho sokolskeho zwjazka kaž tež centrala Swětoweho zwjazka sokolstwa – w Tyršowym domje w Praze z adresu Újezd 450. „Tyršův dům“ bu 24. meje 1925 poswječeny. Mjeno dósta po založitelu českeho Sokola Miroslavje Tyršu. Na wotewrjenju porěča w mjenje Serbskeho Sokola dr. Herman Šleca. Němski póstanc w Praze Koch k tomu džeř

pozdzišo do Berlina tole pisaše: „Bei der pomösen Eröffnung des Prager neuen Heimes des tschechischen Sokol, welche unter Teilnahme des Präsidenten der Republik und der gesamten Regierung stattfand, überbrachte der Wende dr. Šleca offiziell Grüße der wendischen Sokolschaft.“ (Citat wuwzaty z knihi dr. Tima Meškanka „Kultur besteht – Reich vergeht. Tsche-

chen und Sorben Wenden 1914-1945“. Mensch+Buch Verlag, Berlin 200, str. 198).

Po českim přiładže běchu tež w Serbach pospyty wo natwar swojskeho sokolskeho domu. Čehodla so to njezěslachći, to móža zajimcy čitać w nastawku „Chychu twarić Sokolski dom“ w Serbskej protyce léta 2000.

M. Krawc

